

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

Transformational Leadership of School Administrators Affecting Learning Organization
of Schools Under Buengkan Primary Educational Service Area Office

ปัทมฉิลา ไชยลือชา¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนายุทธ เชยบาล²

Pannisa Chailuecha¹ Assoc. Prof. Dr.PanayuthbChoeybal²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา หาความสัมพันธ์ และสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาบึงกาฬ
ปีการศึกษา 2564 จำนวน 341 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีดัชนีความสอดคล้อง
ของทุกข้อคำถามเท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .983 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีดัชนีความสอดคล้องของ
ทุกข้อคำถามเท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .993 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

4. สมการพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรพยากรณ์ ได้อำนาจพยากรณ์
ร้อยละ 61.70 โดยมีสมการดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้ $\hat{Y} = 1.061 + 0.271(X_3) + 0.262(X_4) + .218(X_2)$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ $\hat{Z} = 0.324(Z_3) + 0.319(Z_4) + .247(Z_2)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์กรแห่งการเรียนรู้

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹Master of Education Program in Educational Administration Udon Thani Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

²Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration Udon Thani Rajabhat University

ผู้ติดต่อ, อีเมล: ปัทมฉิลา ไชยลือชา, pannisachailuecha@gmail.com

รับเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566 แก้ไข 1 เมษายน 2566 ตอรับ 5 เมษายน 2566

ABSTRACT

The purposes of this research were: to study the relationship and to create predictive equations of the transformational leadership of school administrators affecting learning organization of schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office. The samples were 341 teachers in schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office which were in the 2021 academic year, using stratified random sampling. The instrument was a 5-rating-scale questionnaire included 1) a set of questionnaires concerning transformational leadership of school administrators with the index of item-objectives congruence of all items were 1.00, the reliability of 0.95. 2) a set of questionnaires concerning learning organization with the index of item-objectives congruence of all items were 1.00, the reliability of .993. The statistics for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis were also employed.

The findings were as follows:

1. The transformational leadership of school administrators under Buengkan Primary Educational Service Area Office overall was at the high level.

2. Learning organization of the schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office overall was at the high level.

3. There was a positive relationship between the transformational leadership of school administrators and Learning organization of the schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office at the high level.

4. The prediction equation for learning organization of the schools under Buengkan Primary Educational Service Area Office by using the transformational leadership of school administrators as a predictive variable 61.70 percent power, with the following equation. The predictive equation of raw scores: $\hat{Y} = 1.061 + 0.271(X_3) + 0.262(X_4) + .218(X_2)$ The predictive equation of standard score: $\hat{Z} = 0.324(Z_3) + 0.319(Z_4) + .247(Z_2)$

Keywords: Transformational Leadership, Learning Organization

ญี่มิหลัง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 11 ได้กำหนดไว้ว่า ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกัน (ราชกิจจานุเบกษา, 2546, หน้า 4) ดังนั้นองค์กรแห่งการเรียนรู้จึงเป็นแนวคิดที่สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพราะการที่สถานศึกษา สามารถพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้นั้นจะส่งผลให้สถานศึกษามีบุคลากรหรือสมาชิกมีความใฝ่เรียนรู้ มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับศักยภาพของตนเองและเพื่อนร่วมงาน องค์กรสร้างสรรค์แนวคิด ใหม่ ๆ สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาปรับปรุงการ

ดำเนินงานและเพิ่มผลผลิต มีศักยภาพที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ร่วมกันอย่างยั่งยืน (อรวรรณ น้อยวัฒน์, 2554, หน้า 1; วีรพงษ์ ไชยพงษ์, 2558, หน้า 2; อานาจ วัตจินดา, 2561, หน้า 1)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเป็นอีกกระบวนการหรือพฤติกรรมของผู้บริหารที่จะสามารถใช้ในการบริหารจัดการองค์การเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และแรงบันดาลใจที่เป็นประโยชน์สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ ผู้บริหารสามารถจูงใจให้บุคลากรรู้สึกเชื่อใจยอมรับและเกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิด ทศนคติ และค่านิยม ส่งผลให้องค์การไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งผู้นำได้แสดงออกในการทำงานและบริหารงานที่เป็นแบบอย่างด้านวิสัยทัศน์ วุฒิภาวะและแนวคิด เพื่อจูงใจสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ผู้ที่ตามรู้สึกไว้วางใจเกิดความนับถือในตัวผู้นำ เป็นผลให้ผู้ตามเปลี่ยนแปลงแนวคิด พัฒนาทัศนคติ เกิดความต้องการและความพึงพอใจมากกว่าที่ตนมีอยู่ พร้อมทั้งยกระดับวุฒิภาวะของผู้ตามให้เกินกว่าความคาดหวังของตนเอง เพื่อเกิดประโยชน์และนำพาองค์การสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (รุ่งนภา จันทร์ลี, 2562, หน้า 15) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการมีโรงเรียนในสังกัดประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 167 แห่ง และโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 45 แห่ง ได้นำเสนอผลการบริหารจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2564 พบว่ามีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับต่ำกว่าระดับชาติ รวมทั้งปัญหาครูไม่ครบชั้นและคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2564, หน้า 6) ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นได้ด้วยการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและให้สถานศึกษานำแนวคิดขององค์การแห่งการเรียนรู้มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและส่งเสริมให้สถานศึกษาไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

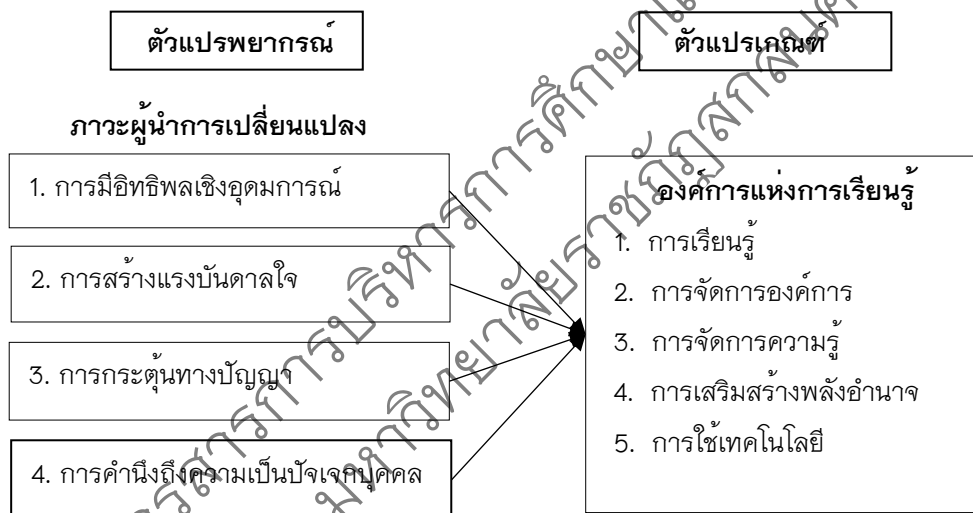
1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับใด
2. การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บึงกาฬ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์การแห่งการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ ได้กรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3,013 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 599 คน ขนาดกลาง จำนวน 2,154 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 260 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซ์และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกขนาดโรงเรียน จากนั้นคำนวณ

กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้โดยจำแนกเป็นครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 68 คน ขนาดกลาง จำนวน 244 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 29 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 341 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 ข้อ ทุกข้อคำถามมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ จำนวน 31 ข้อ ทุกข้อคำถามมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีเพื่อทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และโทรศัพท์ประสานขอรับแบบสอบถามแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์

3. วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

4. วิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

4. สมการพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ โดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรพยากรณ์ ได้อำนาจพยากรณ์ร้อยละ 61.70 โดยมีสมการดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.061 + 0.271(X_3) + 0.262(X_4) + .218(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z} = 0.324(Z_3) + 0.319(Z_4) + .247(Z_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาระดับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และปัจจัยด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ใจกว้าง สามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้บริหารแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความตั้งใจและการอุทิศตัวในการทำงาน สามารถกระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญของจุดมุ่งหมายการปฏิบัติงานโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มีการมอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลของบุคลากร โดยพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวมานี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของปิยะภรณ์ ดั่งตุง (2558, หน้า 104) ได้กล่าวถึงคุณมีอิทธิพลเชิงมีอุดมการณ์ไว้ว่าเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารแบบทีมงาน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ใจกว้าง มีความรู้ ความสามารถ ยอมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน มีเทคนิควิธีการสื่อสารที่ดี ใ้วางใจ และผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจ ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับ ทิพวัลย์ ซาลีเครือ (2559, หน้า 98 - 100) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อาจารย์ ฉัตรมณี (2560, หน้า 79 - 80) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการศึกษาระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการใช้เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นผลที่เกิดจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬได้มีการจัดกระบวนการ

ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัด มีการมอบหมายงานให้บุคลากรตามความรู้ ความสามารถ มีการกำหนดสายการบังคับบัญชาอย่างเป็นทางการ จัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของงานและตำแหน่งงานที่ชัดเจน การจัดระบบสนับสนุนเอื้อให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาข้อมูลไปสู่เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน สถานศึกษา มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ตำแหน่งงานโดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม มีการนำเครื่องมือ วิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการดำเนินงานของสถานศึกษาที่กล่าวมานี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy & Miskel (2001, p. 23) ได้กล่าวถึงองค์การแห่งการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นองค์การที่สมาชิกได้พัฒนาขยายขีดความสามารถของตนเพื่อการสร้างสรรคงานและการบรรลุเป้าหมายของงาน ซึ่งแนวคิดแปลกใหม่ได้รับการกระตุ้นให้มีการแสดงออก แรงบันดาลใจของสมาชิกได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมสมาชิกในองค์การได้เรียนรู้ถึงวิธีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งองค์การได้มีการขยายศักยภาพเพื่อแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่อย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับ สวัสดิ์ วัฒนสุวรรณ์ (2559, หน้า 192 – 208) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับองค์การแห่งการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการศึกษาที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่เคารพนับถือ สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีเจตคติที่ดี เกิดแรงจูงใจปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ สามารถให้คำปรึกษา คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้บุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ทำให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Pierce (2008, p. 394) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะกระตุ้นให้พนักงานสามารถทำงานบรรลุเป้าหมายในระดับความสำเร็จเกินกว่าที่คาดหวังไว้โดยการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศรีวรรณ จันทระเชื้อ (2558, หน้า 78 – 82) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการเป็นการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งนภา จันทรัส (2562, หน้า 88) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

4. จากสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด 4 ปัจจัย มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วมีจำนวน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) ปัจจัยการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) และปัจจัยด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ สามารถพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ร้อยละ 61.70 โดยได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.061 + 0.271(X_3) + 0.262(X_4) + .218(X_2)$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = 0.324(Z_3) + 0.319(Z_4) + .247(Z_2)$

จากสมการพยากรณ์นี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3 ปัจจัย สามารถพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ โดยที่ตัวแปร

ปัจจัยด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) เป็นตัวแปรแรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีมีพฤติกรรมที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้การกระตุ้นทางปัญญาต่อครูและบุคลากรในสถานศึกษาอยู่เสมอ สร้างความท้าทายการคิดของบุคลากรด้วยการให้แสดงความคิดเห็นตามทัศนะและประสบการณ์ของตนเอง มีการส่งเสริมบุคลากรให้รู้จักการใช้เหตุผล ยอมรับความคิดเห็นและกระตุ้นบุคลากรให้มีการคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบ วิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผล ข้อมูล หลักฐาน และเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งท้าทายและเป็นโอกาสที่ดีที่จะได้แก้ปัญหาร่วมกัน สามารถส่งเสริมให้บุคลากรสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือแนวทางการแก้ปัญหาการทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556, หน้า 254) ได้กล่าวไว้ว่า การกระตุ้นทางปัญญาคือการที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ร่วมงานมีความต้องการหาแนวทางใหม่มาแก้ปัญหาในหน่วยงานเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เกิดสิ่งใหม่ที่สร้างสรรค์ โดยผู้นำจะมีการคิดอย่างเป็นระบบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการให้กำลังใจผู้ร่วมงานให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ มีการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและเหตุผล ทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกว่าการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งท้าทายและเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกันโดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมงานว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไข

ตัวแปรที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์คือ ปัจจัยด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการให้คำปรึกษา ดูแลเอาใจใส่บุคลากรเป็นรายบุคคล ยอมรับและเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้บุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความสามารถ ความต้องการ และความถนัดของตนเอง มอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และเปิดโอกาสในการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรแบบสองทางเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพวัลย์ ซาลีเครือ (2559, หน้า 9 - 10) ได้กล่าวไว้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลคือพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคล สนใจ และเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล มีการวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล เป็นพื้นฐานให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานพัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจโดยการมอบหมายงานโดยผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญในด้านความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและเทคนิคการมอบหมายงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Barling, Weber & Kelloway (1996, pp. 827 - 832) ได้กล่าวไว้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลคือการที่ผู้นำคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างของแต่ละบุคคล ผู้นำจะหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล ทั้งนี้โดยให้โอกาสผู้ตามในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง มอบหมายงานที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้ตาม ให้คำปรึกษา ชี้แนะหรือเป็นที่ปรึกษาให้ผู้ตาม ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นลักษณะสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม จะส่งผลต่อความพึงพอใจและสมรรถนะในการผลิตของผู้ตาม โดยเน้นการจัดการแบบมีส่วนร่วมและให้ความสนใจกับการหาทางตอบสนองความต้องการความก้าวหน้าและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลต่อการทำงานและอาชีพของผู้ตาม

ตัวแปรที่สามที่เข้าสู่สมการพยากรณ์คือ ปัจจัยด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการบริหารโดยการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้น ความตระหนักและความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีในการทำงาน เกิดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ กระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญของจุดมุ่งหมายการปฏิบัติงานโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ผู้บริหาร

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความตั้งใจและการอุทิศตัวในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชวัญตา เกื้อกูลรัฐ (2554, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจคือการที่ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาที่เป็นกระบวนการ ประพุดิตตนเป็นที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก สร้างและสื่อความคิดอย่างสร้างสรรค์ ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดแรงบันดาลใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับ Fullan (2006, p. 42) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจ ผู้นำจะต้องเป็นผู้ชี้แนะและทำให้คนเห็นด้วยกับวิสัยทัศน์ที่มีร่วมกันกำหนดเป้าหมายการทำงานให้สูงกว่างานที่ทำในหน้าที่แต่ละวันร่วมกัน ทำให้งานที่มีความตื่นเต้นมากขึ้น

ดังนั้นตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 3 ปัจจัย จะส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวของผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน อันจะนำมาซึ่งการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มีพลังขับเคลื่อนในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีศักยภาพพร้อมรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทันต่อความรู้ใหม่ ช่วยให้สถานศึกษามีความพร้อม มีการสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยการกระตุ้นทางปัญญา ปัจจัยการสร้างแรงบันดาลใจ ปัจจัยการคำนึงถึงความจำเป็นปัจเจกบุคคล และปัจจัยการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและพัฒนาดตนเองให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารดังกล่าวทั้ง 4 ด้าน ซึ่งจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยด้านการกระตุ้นทางปัญญา ปัจจัยด้านการคำนึงถึงความจำเป็นปัจเจกบุคคล และปัจจัยด้านการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด สามารถพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยเน้นการมีคุณลักษณะตามปัจจัยดังกล่าวทั้ง 3 ด้าน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยเพิ่มตัวแปรอื่นที่สัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาผลการพัฒนาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลในสมการโดยใช้การวิจัยเชิงพัฒนาหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการและมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญตา เกื้อกุลรัฐ. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทิพวัลย์ ซาลีเครือ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะภรณ์ ต้วตุด. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนใต้. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 26(1), 99 - 113.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2546). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก.
- รุ่งนภา จันทลี. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วีรพงษ์ ไชยพงษ์. (2558). องค์กรแห่งการเรียนรู้. จาก weerapong.blogspot.com. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2564.
- ศรिवรรณ จันทเชื้อ. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. กอวศ.นศ.ว่าอิสระ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. (2564). ผลการบริหารจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2564. บึงกาฬ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(4), 192 - 208.
- อรวรรณ น้อยวัฒน์. (2554). การจัดการความรู้กับองค์กรแห่งการเรียนรู้. จาก www.stou.ac.th. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2564.
- อาจารย์ ฉัตรมณี. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่. สารนิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อำนาจ วัดจินดา. (2561). การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้. จาก www.hrcenter.co.th. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2564
- Barling, J., Weber, T. & Kelloway, E. K. (1996). Effects of Transformational Leadership Training on attitudinal and Financial Outcomes: A Field Experiment. *Journal of Applied Psychology*, 81(6), 827 - 832.
- Fullan, M. (2006). *Change Theory: A Force for School Improvement, the Development of Transformational Leaders for the Educational Decentralization*. Bangkok: Ministry of Education.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2001). *Education Administration: Theory Research and Practice*. New York: McGraw-Hill.
- Pierce, J. L. (2008). *Leaders & the Leadership Process*. 5th ed. Singapore: McGraw-Hill.